

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ॥

രാജ്ഞാ സ്വസ്ത്യയനപൂർവകം രാമലക്ഷ്മണയോർമുനിനാ സഹ
പ്രസ്ഥാപനം മാർഗേ തയോർവിശ്വാമിത്രാദ്
ബലാതിബലാവ്യവിദ്യയോഃ പ്രാപ്തിശ്ച

തഥാ വസിഷ്ഠേ ബ്രൂവതി
രാജാ ദശരഥഃ സ്വയം |
പ്രഹൃഷ്ടവദനോ രാമ -
മാജുഹാവ സലക്ഷ്മണം ॥ 1.22.1 ॥

കൃതസ്വസ്ത്യയനം മാത്രാ
പിത്രാ ദശരഥേന ച |
പുരോധസാ വസിഷ്ഠേന
മംഗലൈരഭിമന്ത്രിതം ॥ 1.22.2 ॥

സ പുത്രം മുർധന്യുപാഘ്രായ
രാജാ ദശരഥസ്തദാ |
ദദൗ കുശികപുത്രായ
സുപ്രീതേനാന്തരാത്മനാ ॥ 1.22.3 ॥

തതോ വായുഃ സുഖസ്സർശോ
നീരജസ്തോ വവൗ തദാ |

വിശ്വാമിത്രഗതം രാമം
ദൃഷ്ട്വാ രാജീവലോചനം || 1.22.4 ||

പുഷ്പവൃഷ്ടിർമഹത്യാസീദ്
ദേവദുന്ദുഭിനിഃസ്വനൈഃ |
ശംഖദുന്ദുഭിനിർഘോഷഃ
പ്രയാതേ തു മഹാത്മനി || 1.22.5 ||

വിശ്വാമിത്രോ യയാവഗ്രേ
തതോ രാമോ മഹായശാഃ |
കാകപക്ഷധരോ ധൻവീ
തം ച സൗമിത്രിരൻവഗാത് || 1.22.6 ||

കലാപിനൗ ധനുഷ്ഠാണീ
ശോഭയാനൗ ദിശോ ദശ |
വിശ്വാമിത്രം മഹാത്മാനം
ത്രിശീർഷാവിവ പന്നഗൗ || 1.22.7 ||

അനുജഥതുരക്ഷുദ്രൗ
പിതാമഹമിവാശ്ചിനൗ |
അനുയാതൗ ശ്രിയാ ദീപ്തൗ
ശോഭയന്താവനിന്ദിതൗ || 1.22.8 ||

തദാ കുശികപുത്രം തു
ധനുഷ്ഠാണീ സ്വലക്സതൗ |
ബദ്ധഗോധാംഗുലിത്രാണൗ
ഖഡ്ഗവന്തൗ മഹാദ്യുതീ || 1.22.9 ||

കുമാരൗ ചാരുവപുഷൗ
ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |

അനുയാതൗ ശ്രീയാ ദീപ്തൗ
 ശോഭയേതാമനിന്ദിതൗ |
 സ്ഥാണും ദേവമിവാചിന്ത്യം
 കുമാരാവിവ പാവകീ || 1.22.10 ||

അധ്യർധയോജനം ഗത്യാ
 സരയാ ദക്ഷിണേ തടേ |
 രാമേതി മധുരാം വാണീം
 വിശ്വാമിത്രോദ്യഭാഷത || 1.22.11 ||

ഗൃഹാണ വത്സ സലിലം
 മാ ഭൂത് കാലസ്യ പർയയഃ |
 മന്ത്രഗ്രാമം ഗൃഹാണ ത്വം
 ബലാമതിബലാം തമാ || 1.22.12 ||

ന ശ്രമോ ന ജ്വരോ വാ തേ
 ന രൂപസ്യ വിപർയയഃ |
 ന ച സുപ്തം പ്രമത്തം വാ
 ധർഷയിഷ്യന്തി നൈര്യതാഃ || 1.22.13 ||

ന ബാഹ്യാഃ സദ്യശോ വീർയേ
 പൃഥിവ്യാമസ്തി കശ്ചന |
 ത്രിഷു ലോകേഷു വാ രാമ
 ന ഭവേത് സദ്യശസ്തവ || 1.22.14 ||

ബലാമതിബലാം ചൈവ
 പഠതസ്താത രഘവ |
 ന സൗഭാഗ്യേ ന ദാക്ഷിണ്യേ
 ന ഇത്താനേ ബുദ്ധിനിശ്ചയേ |

നോത്തരേ പ്രതിവക്തവ്യേ
സമോ ലോകേ തവാനഘ || 1.22.15 ||

ഏതദ്വിദ്യാദ്യയേ ലബ്ധേ
ന ഭവേത് സദ്യശസ്തവ |
ബലാ ചാതിബലാ ചൈവ
സർവജ്ഞാനസ്യ മാതരൗ || 1.22.16 ||

ക്ഷുത്പിപാസേ ന തേ രാമ
ഭവിഷ്യേതേ നരോത്തമ |
ബലാമതിബലാം ചൈവ
പഠതസ്താത രഘവ || 1.22.17 ||

ഗൃഹാണ സർവലോകസ്യ
ഗുപ്തയേ രഘുനന്ദന |
വിദ്യാദ്യയമധീയാനേ
യശശ്ചാമ ഭവേദ് ഭൂവി || 1.22.18 ||

പിതാമഹസുതേ ഹ്യേതേ
വിദ്യേ തേജഃസമൻവിതേ |
പ്രദാതും തവ കാകുത്സ്മ
സദ്യശസ്തും ഹി പാർഥിവ || 1.22.19 ||

കാമം ബഹുഗുണാഃ സർവേ
ത്വയ്യേതേ നാത്ര സംശയഃ |
തപസാ സംഭ്യതേ ചൈതേ
ബഹുരൂപേ ഭവിഷ്യതഃ || 1.22.20 ||

തതോ രാമോ ജലം സ്സൃഷ്ട്വാ
പ്രഹൃഷ്ടവദനഃ ശുചിഃ |

പ്രതിജ്ഞഗ്രാഹ തേ വിദ്വേ
മഹർഷേർഭാവിതാത്മനഃ || 1.22.21 ||

വിദ്യാസമുദിതോ രാമഃ
ശുശ്രൂഭേ ദീമവിക്രമഃ |
സഹസ്രരശ്മീർഭഗവാ -
ഞ്ശരദീവ ദിവാകരഃ || 1.22.22 ||

ഗുരുകാർയാണി സർവാണി
നിയുജ്യ കുശികാത്മജേ |
ഊഷുസ്സാം രജനീം തത്ര
സരയാം സസുഖം ത്രയഃ || 1.22.23 ||

ദശരഥനൃപസുനുസത്തമാദ്യാം
ത്യണശയന്വേനുചിതേ തദോഷിതാദ്യാം |
കുശികസുതവചോന്വലാലിതാദ്യാം
സുഖമിവ സാ വിബഭൗ വിഭാവരീ ച || 1.22.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്ഭാമയണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ബാലകാണ്ഡേ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ||